

TÍTOL: LIGHT BUSTERS

Centre: IES Joan Fuster de Sueca

Curs i Cicle: 2 ESO

Tutor/a: Eva Maria Pérez Gómez i Verónica Ibáñez Serra

Categoria de concurs: FÍSICA

Alumnat: Aitana Gómez Pérez i Joan Díaz Garcia

1. Resum breu del projecte i objectius

El projecte Light Busters demostra com la llum pot quedar 'tancada' i guiar-se dins de l'aigua (equivalent líquid a una fibra òptica) gràcies a la reflexió interna total (TIR).

Els objectius que ens hem plantejat són:

- Comprendre els fenòmens de reflexió, refracció, reflexió total interna i aplicar la llei de Snell.
- Calcular l'angle crític i interpretar el seu significat físic.
- Utilitzar eines matemàtiques i digitals com GeoGebra.
- Manejar làsers de forma segura en el laboratori.
- Relacionar els fenòmens estudiats amb aplicacions reals com la fibra òptica.

Hipòtesi de partida: Si la llum passa d'un medi amb un índex de refracció més alt, com l'aigua, a un medi amb un índex de refracció més baix, com l'aire, amb un angle d'incidència superior a l'angle crític, es produirà la reflexió total interna, permetent que la llum quede confinada dins del medi, de manera semblant al funcionament de la fibra òptica

2. Material i muntatge

Per a fer el nostre projecte hem realitzat dos muntatges: un visual (doll d'aigua des d'un bidó) i un altre quantitatiu (peixera transparent plena d'aigua on es poden mesurar variables físiques).

Per a la demo visual	Per al muntatge quantitatiu
- Bidó de plàstic 5L.	- Peixera transparent
- Làser verd/roig ≤ 5 mW.	- Font de llum (làser).
- Tisores o orifici.	- Cambra registradora d'imatges (telèfon mòbil)
- Cubeta per a arregar aigua.	- Aigua i llet.

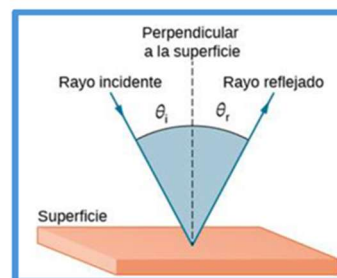
3. Fonamentació: Principis físics involucrats i la seua relació amb aplicacions tecnològiques

Quan un raig de llum passa d'un medi a un altre amb diferent índex de refracció, canvia la seua direcció. Aquest fenomen s'anomena refracció i està descrit per la llei de Snell, que s'expressa mitjançant la següent fórmula:

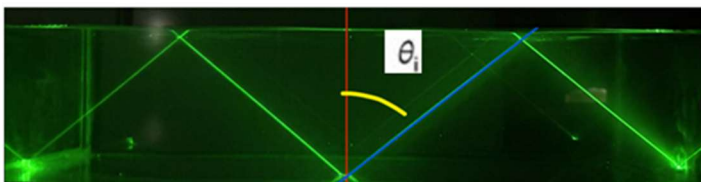
$$n_1 \cdot \sin(\theta_1) = n_2 \cdot \sin(\theta_2)$$

On:

- n_1 és l'índex de refracció del primer medi.
- n_2 és l'índex de refracció del segon medi.
- $\theta_1 = \theta_i$ és l'angle d'incidència
- $\theta_2 = \theta_r$ és l'angle de refracció

Quan la llum passa d'un medi amb índex de refracció més alt a un altre de més baix, l'angle de refracció augmenta fins que arriba un valor límit anomenat **angle crític**. A partir d'aquest angle, la llum ja no es refracta i es produeix la **reflexió total interna**.

(Imatge presa durant l'experimentació el 12/12/25 en el laboratori de física de l'IES Joan Fuster)

4. Funcionament i Resultats: observacions i mesures.

Els experiments están consistint a fer incidir raigs de llum làser sobre diferents medis transparents, com l'aigua, per observar la refracció i la reflexió total interna. Hem comprovat experimentalment que aquest fenomen només ocorre quan la llum passa d'un medi amb índex de refracció més alt a un altre de més baix. Estes són algunes de les fotografies que hem pres mentres féiem l'experimentació. En elles es pot veure el fenomen de la refracció en làser roig i verd, i també la reflexió total interna que patix el làser verd en un doll d'aigua.

(Imatges preses durant l'experimentació el 14/01/2026 en el laboratori de física de l'IES Joan Fuster)

En estos moments encara estem en la fase de presa de dades. En els pròxims dies procedirem a realitzar els càlculs pertinents. De moment, avancem que el resultat que esperem tindre per a l'angle crític és d'uns 49° aproximadament, ja que per a un raig que viatja de l'aigua ($n_1 = 1,33$) a l'aire ($n_2 \approx 1$), l'angle crític es calcula de la manera següent:

$$\sin \theta_C = \frac{n_2}{n_1} = \frac{1}{1.33} = 0.75 \quad \theta_C = \sin^{-1}(0.75) = 49^\circ$$

A més, usarem GeoGebra per reforçar la comprensió matemàtica dels fenòmens estudiats.

5. Conclusions.

Els resultats obtinguts fins ara confirmen la hipòtesi inicial. Hem pogut observar clarament la refracció de la llum, identificar l'angle crític i comprovar la reflexió total interna. Aquests resultats expliquen com la llum pot quedar confinada dins d'una fibra òptica i transmetre informació a grans distàncies.

Aquest treball no se limita únicament a l'estudi teòric d'un fenomen físic, sinó que ens ha permès seguir el procés científic complet: observació, formulació d'hipòtesis, experimentació, anàlisi de resultats i recerca d'aplicacions pràctiques. A més, hem après a utilitzar eines matemàtiques i digitals com GeoGebra, que ens ha ajudat a representar trajectòries de raigs de llum, angles d'incidència i refracció, i a entendre millor conceptes abstractes. El projecte també ha contribuït a fomentar els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de l'Agenda 2030, especialment l'educació de qualitat (ODS 4), indústria, innovació e infraestructura (ODS 9), el consum responsable (ODS 12) i aliança pels objectius (ODS 17)

Este projecte no acaba ací. Al contrari, ha sigut el punt de partida per a despertar el nostre interès per continuar investigant. Ara comencem a entendre el funcionament bàsic de la fibra òptica. Però ens queda moltíssim per fer; molta experimentació, mesures, càlculs, i a partir d'ells extraure conclusions. Sobretot perquè hem vist que les seues aplicacions resulten molt útils i interessants en molts camps com les comunicacions, en medicina (endoscòpis) o sensors òptics.

Light Buster ens ha demostrat que la ciència comença amb una pregunta, però continua amb la curiositat i les ganes de seguir aprenent.

6. Bibliografia

- French, A. P. (1990). The rainbow, the 1-fiber, and the law of refraction. *The Physics Teacher*, 28(4), 218-223.
- Hecht, E. (2017). *Óptica* (5a ed.). Pearson Educación.
- Tipler, P. A., & Mosca, G. (2021). *Física para la ciencia y la tecnología: Vol. 2: Electricidad y magnetismo, Luz* (6a ed.). Reverté.
- https://mmedia.uv.es/html5/g/fiscademos/42685_fiscademos_opticageometrica_video_1.mp4
- <https://www.uv.es/fiscademos/demos/demo148.pdf>
- <https://openstax.org/books/f%C3%ADsica-universitaria-volumen-3/pages/1-4-reflexion-interna-total>
- https://ca.wikipedia.org/wiki/Reflexi%C3%B3_total